

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

26 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda

Judecători – Timofti Vladimir, Cobzac Elena

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către condamnatul Doroftei Ivan, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2020,

C O N S T A T Ă :

1. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Ciocana/ din 18 februarie 2020, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea condamnatului Doroftei Ivan privind liberarea condiționată înainte de termen în temeiul art. 91 Cod penal.

2. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a stabilit că, condamnatul Doroftei Ivan la 17.04.2015 a fost condamnat pentru comiterea omorului intenționat, infracțiune prevăzută de art. 145 alin. (1) Cod penal, care potrivit prevederilor art. 16 alin. (5) Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor deosebit de grave.

Conform alin. (1) art. 91 Cod penal, liberarea condiționată înainte de termen poate fi aplicată dacă instanța de judecată va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei, circumstanțe ce lipsesc la caz, fapt ce se confirmă prin cele descrise or, pe perioada executării pedepsei, condamnatul nu a realizat programul individual cu privire la planificarea executării pedepsei penale, fapt care la caz este unul obligatoriu, atâta timp cât nu a fost realizat scopul pedepsei penale stabilite lui Doroftei Ivan.

Luând în considerație faptul că, pe parcursul executării pedepsei condamnatul nu s-a corectat și nu a realizat programul individual cu privire la planificarea executării pedepsei, fapte care evidențiază circumstanțe care impun bănuieli rezonabile de a se crede că, corectarea lui Doroftei Ivan, la moment nu este posibilă fără executarea deplină a pedepsei, ceea ce generează concluzia de a respinge cererea condamnatului Doroftei Ivan cu privire la aplicarea prevederilor art. 91 Cod penal în privința condamnatului, ca fiind neîntemeiat

3. Hotărârea primei instanțe a fost atacată cu recurs de către condamnat, prin care a solicitat casarea încheierii, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care, să fie admisă integral cererea condamnatului, invocând că, de la sfârșitul anului 2018 și pe parcursul anului 2019 a realizat programul individual de executare

a pedepsei. Susține că întrunește condițiile liberării condiționate înainte de termen, este invalid de gradul II .

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2020, recursul declarat a fost admis, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de recurs a indicat că, prezentarea doar a extrasului din procesul-verbal al comisiei penitenciarului din 13.08.2019, unde se indică că comisia a refuzat de a înainta în instanța de judecată un demers cu privire la posibilitatea aplicării prevederilor art. 91 Cod penal, deoarece condamnatul Doroftei Ivan Ivan nu a realizat programul individual cu privire la planificarea executării pedepsei penale, este unul insuficient, în situația în care administrația penitenciarului urmează să prezinte probe ce ar confirmă că condamnatul nu întrunește prevederile pentru liberarea condiționată înainte de termen, cu atât mai mult, că în acest sens, prima instanță nu a stabilit cu certitudine că condamnatul nu a manifestat voința de a realiza programul individual, iar dacă nu a realizat acest program, aceasta poate fi imputată condamnatului, ori se datorează unor intermitenți legate de administrația instituției penitenciare.

Mai mult ca atât, deși condamnatul a indicat că este invalid de gradul II, în acest sens, instanța de judecată urma să verifice chestiunea dată, iar în raport cu cele stabilite, să se expună asupra liberării condiționate înainte de termen.

5. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Ciocana/ din 08 septembrie 2020, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea condamnatului Doroftei Ivan privind liberarea condiționată înainte de termen în temeiul art. 91 Cod penal.

5.1 Pentru a hotărî astfel, prima instanță a stabilit că, reieșind din extrasul din procesul-verbal al Comisiei Penitenciarului din 13.08.2019, la condamnatul Doroftei Ivan activitatea legală de încadrare în câmpul muncii nu a fost realizată. Programele individuale nu au fost realizate până la moment. Pe parcursul detenției nu a fost stimulat. A fost sancționat disciplinar o dată. La moment, sancțiunea disciplinară este stinsă, fiind aplicată la 06.08.2015. Astfel, în urma examinării materialelor dosarului personal și audierii condamnatului membrii Comisiei penitenciarului au votat unanim pentru a refuza de a înainta în instanța de judecată un demers cu privire la posibilitatea aplicării prevederilor art. 91 Cod penal.

Astfel, prima instanță a statuat că, luând în considerație faptul că, pe parcursul executării pedepsei condamnatul nu s-a corectat, continuând un comportament contrar prevederilor legale, ceea ce denotă că, corectarea lui la moment nu este posibilă fără executarea deplină a pedepsei, nu a realizat programul individual de executare a pedepsei, instanța de judecată a ajuns la concluzia de a respinge cererea condamnatului cu privire la aplicarea prevederilor art. 91 Cod penal în privința sa, ca fiind neîntemeiată.

6. Hotărârea primei instanțe a fost atacată cu recursuri de către avocatul Pisarenco Constantin în numele condamnatului și de către condamnat, prin care au

solicitat casarea încheierii și admiterea cererii înaintate de condamnat privind liberarea sa condiționată de pedeapsa închisorii înainte de termen, în conformitate cu prevederile art.91 Cod penal.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2020 recursurile declarate au fost respinse ca nefondate cu menținerea încheierii.

7.1 Pentru a decide astfel, instanța de recurs a indicat că, prima instanță corect a reținut că Doroftei Ivan este condamnat pentru o infracțiune excepțional de gravă, săvârșită în circumstanțe agravante, contra vieții persoanei, care au dus la decesul victimei, iar în rezultatul beneficierii de efectele amnistiei, termenul neexecutat al pedepsei i-a fost redus cu 1 an și 4 luni 25 zile.

Instanța de apel a conchis că pedeapsa penală numită condamnatului nu și-a atins scopul privind corectarea și reeducarea, ultimul nu a demonstrat posibilitatea corectării sale fără executarea deplină a pedepsei penale, iar liberarea lui înainte de termen, la acest moment este prematură.

În această ordine de idei, apreciind circumstanțele și împrejurările comiterii faptelor pentru care a fost condamnat, motivele și scopul urmărit de către condamnat, în corelație cu perioada real executată, instanța de apel a considerat că Doroftei Ivan nu poate beneficia de aplicarea prevederilor art. 91 Cod penal, or, la soluționarea demersului privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, instanța de judecată ia în calcul inclusiv gradul prejudiciabil și gravitatea infracțiunii săvârșite de către condamnat.

Totodată, instanța de apel a menționat că condamnatul nu a realizat programul individual (fapt probat prin înscrisul prezentat de însăși condamnat), iar nerealizarea programului individual în cazul dat (datorită gradului prejudiciabil al infracțiunii) constituie o circumstanță importantă și un argument în iraționalitatea aplicării prevederilor art. 91 Cod penal.

8. Decizia instanței de recurs, este atacată cu recurs în anulare de către condamnat, fără a invoca nici un temei prevăzut de art. 453 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu emiterea unei decizii prin care să fie aplicate prevederile art. 91 Cod penal.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în

anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată, rezultă că decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2020, adoptată asupra chestiunilor prevăzute de art. 469 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul în anulare declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2020, este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a fi atacată cu recurs în anulare.

În consecință, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

10. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 1), art. 456 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul Doroftei Ivan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2020, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **26 mai 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Cobzac Elena